

Karel i Berta Bobath są Czechami mieszkającymi w Londynie. W latach czterdziestych zaczęli rozwijać i stosować nową, opracowaną przez siebie metodę rehabilitacyjną o charakterze neurorozwojowym.

Swoją koncepcję oparli na wnikliwej obserwacji dorosłych pacjentów oraz dzieci w różnym wieku, u których nastąpiły zmiany w prawidłowym funkcjonowaniu ośrodkowego układu nerwowego.

Porównując i analizując przebieg prawidłowego rozwoju oraz nieprawidłowego rozwoju psychomotorycznego noworodka, niemowlęcia i dziecka, opracowali studium zachowań rozwojowych, które służy ocenie stopnia dojrzałości OUN i ocenie jego funkcjonowania.

Poprzez ocenę stopnia dojrzałości OUN można wcześniej wykryć patologiczne zaburzenia związane z rozwojem ruchu oraz zaprogramować postępowanie rehabilitacyjne. Postępowanie rehabilitacyjne oparte jest na twierdzeniu, że cała działalność ruchowa człowieka jest odruchowa, czyli u każdego zdrowego dziecka na danym etapie rozwoju występują fizjologiczne odruchy.

U dzieci z uszkodzeniami układu nerwowego pewne odruchy fizjologiczne nie występują w ogóle, inne są patologiczne.

Celem usprawniania jest rozwinięcie odruchów prawidłowych oraz hamowanie odruchów patologicznych z jednoczesną normalizacją napięcia mięśniowego. Wszystkie ruchy muszą być kontrolowane rękami terapeuty. Powinny być wprowadzane stopniowo i wolno tak, aby dziecko mogło włączyć się do terapii.

Terapeuta ściśle współpracuje z rodzicami dziecka, uczy ich nie tylko sposobów prowadzenia ćwiczeń z dzieckiem, ale także zabiegów pielęgnacyjnych, stanowiących nieodłączną część postępowania usprawniającego. Najważniejszym elementem w tej metodzie jest program usprawniania. Musi on być opracowany indywidualnie dla każdego dziecka oraz dostosowany do jego możliwości i potrzeb. Musi zapewniać poczucie bezpieczeństwa, motywować do ćwiczenia, a także ułatwiać utrwalanie nowo nabytych umiejętności. Wraz z postępami rehabilitacyjnymi ćwiczenia są modyfikowane.

Metoda Bobathów stosowana jest prawie we wszystkich placówkach specjalistycznych na terenie województwa katowickiego. Opracowany przez Bertę i Karela Bobathów sposób rehabilitowania dzieci z mózgowym porażeniem i dorosłych z zaburzeniami OUN jest logiczny, zwięzły, nie wymaga zakupu dużej ilości drogiego sprzętu rehabilitacyjnego. Ponadto jest naturalny, indywidualnie opracowany dla każdego dziecka, co przynosi efekty, na które tak bardzo czekają rodzice.

Metodę tę stosują przede wszystkim rehabilitanci, ale także logopedzi, pedagodzy i psycholodzy. Wszyscy specjaliści, którzy pracują tą metodą muszą ukończyć kurs NDT-Bobath. Kurs taki organizowany jest również na terenie naszego województwa i - mimo że kosztuje dużo

- cieszy się coraz większą popularnością w kręgach różnych specjalistów. Jedyną przeszkodą uniemożliwiającą rozpowszechnienie wśród wszystkich specjalistów tej formy terapii, jest ograniczona liczba kursów i miejsc uczestnictwa w nich.

Problemy dzieci z zaburzeniami układu nerwowego są bardzo rozległe i dotyczą wszystkich sfer rozwoju psychomotorycznego. Jeżeli dziecko ma kłopoty z poruszaniem się, a oprócz tego występują u niego jeszcze inne deficyty związane ze zmysłami, to z pewnością nie ma ono szans na prawidłowy rozwój psychomotoryczny. Dla takich dzieci niezwykle istotne jest jak najszybsze zdiagnozowanie ich przez lekarzy oraz wczesne rozpoczęcie terapii z rehabilitantem, logopedą, pedagogiem i psychologiem. Szybko podjęta i właściwa współpraca wielu specjalistów daje szansę na wyleczenie dziecka lub przynajmniej na ograniczenie deficytów.

Omówione wyżej metody rehabilitacyjne mają charakter kompleksowy, to znaczy, że wykorzystują zasadę wielofunkcyjnego usprawniania dziecka z zaburzeniami układu nerwowego, skupiając się nie tylko na rehabilitacji ruchowej, ale także na usprawnianiu wszystkich zmysłów i zaburzeń natury emocjonalnej. Różnią się między sobą metodami, zasadami, sposobami oraz środkami, które wykorzystują do terapii.

Ze względu na braki w wyposażeniu w sprzęt rehabilitacyjny lub ograniczoną liczbę fachowców mogących pracować daną metodą oraz przeszkody natury technicznej, organizacyjnej i finansowej w ośrodkach naszego województwa do rehabilitacji dzieci wykorzystuje się tylko elementy poszczególnych metod. Trzeba pamiętać, że nie każdą z nich można zastosować w całości, gdyż rehabilitacja dziecka nie przyniesie pożądanego skutku. Dlatego specjaliści wybierają dla każdego dziecka indywidualnie te elementy poszczególnych metod, których zastosowanie zapewnia kompleksowe usprawnianie. Oprócz tego każdy specjalista współpracujący z rodzicami dziecka musi mieć na uwadze ich sytuację materialną i możliwości podjęcia przez rodzinę obowiązków wynikających z rehabilitacji, aby prowadzony proces usprawniania był dla dziecka jak najbardziej korzystny.